

**תיקון מס' 5 לחוק הגנה על עובדים בשעת חירום ותיקון עקיף לחוק הביטוח הלאומי
מלחמת חרבות ברזל**

לקוחות וידידים יקרים ויקרות,

בהמשך [למעו"דכנים האחרונים](#) שהוציאה מחלקתנו בעקבות מלחמת חרבות ברזל ומצב החירום שנקבע בגינה, הרינו לעדכן כי ביום 28.11.2023 [תוקנו](#) חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006 ("חוק הגנה על עובדים בשעת חירום"), וחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995 - הוראות שעה ("תיקון חוק הביטוח הלאומי"). במסגרת תיקון מס' 5 לחוק הגנה על עובדים בשעות חירום והוראות שעה - חרבות ברזל, התשפ"ד-2023 ("התיקון") נקבעו הגנות נוספות על עובדים בתקופת מצב החירום, בין התאריכים 7.1.2024-7.10.2023 או עד תום תקופת הארכתה ("תקופת מצב החירום"), כדלקמן:

1. הרחבת סעיף איסור פיטורי עובד במהלך תקופת מצב החירום: הורה אומן, הורה מפונה, בן משפחה של חטוף או נעדר, חטוף או נעדר, הורה שבו זוגו במילואים

1.1 התיקון מרחיב את סעיף 2 לחוק הגנה על עובדים בשעת חירום וקובע כי לא ניתן לפטר עובד שהוא אומן, כהגדרתו בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016 ("חוק האומנה") ובידו אישור מנחה אומנה המעיד כי בתקופת היעדרותו מהעבודה התגורר אצלו ילד לפי חוק האומנה והוא נאלץ להשגיח עליו עקב סגירת מוסד חינוך בו לומד מחמת מצב החירום בעורף.

1.2 התיקון אף קובע כי לא ניתן לפטר עובד בשל היעדרותו מהעבודה או אי ביצוע העבודה בתקופת מצב החירום מחמת התקיימות אחת מהסיבות הבאות אצל העובד -

(א) הוא התפנה ממקום מגוריו אשר נמצא באחד מהיישובים המפונים המנויים [בתוספת](#);

(ב) הוא הורה או בן זוג של מי שנקבע כבן משפחה של חטוף או נעדר בפעולות איבה (לפי סעיף 3 לחוק תגמולים), כי הוא חטוף או נעדר כתוצאה מפעולות האיבה או פעולות המלחמה, או שהוא בן משפחה אחר (ילד, אח או קרוב משפחה אחר שמשולם לו מענק לפי חוק מימון הוצאות למשפחות שבויים חטופים ונעדרים) של חטוף או נעדר כאמור שהגיש הצהרה חתומה בכתב ידו כי נמנע ממנו להתייצב לעבודתו או לבצעה מחמת היות בן משפחתו חטוף או נעדר;

(ג) הוא עצמו חטוף או נעדר בהתאם לסעיף 3 לחוק תגמולים כתוצאה מפעולות האיבה או פעולות המלחמה.

1.3 עוד קובע התיקון כי, מעסיק לא יפטר עובד בשל היעדרותו מהעבודה או ביצוע העבודה בתקופת מצב החירום לצורך השגחה על ילדו הנמצא עימו עקב שירותו של בן הזוג של העובד או הורהו האחר של ילדו כחייל כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

1.4 ככל שהמעסיק הינו קבלן כוח אדם, פיטורים ייחשבו לעניין תיקון זה גם כהפסקה קבועה או זמנית של העסקת

(א) מעסיק בפועל לא יגרום לפיטוריו של עובד של קבלן כוח אדם בשל היעדרותו מהעבודה או אי ביצוע העבודה בנסיבות המפורטות בסעיפים לעיל.

(ב) ככל שייקבע על ידי בית הדין לעבודה כי עובד של קבלן כוח אדם פוטר בשל היעדרותו מהעבודה או אי ביצוע העבודה בנסיבות המפורטות לעיל, חזקה היא כי המעסיק בפועל גרם לפיטוריו בניגוד להוראות תיקון זה.

2. נטל ההוכחה יהיה על הנתבע

בתובענה של עובד בשל הפרת הוראות התיקון המפורטות בסעיף 1 לעיל, תהא חובת ההוכחה על הנתבע כי פעל שלא בניגוד להוראות התיקון, בשני המקרים כדלקמן:

(א) מדובר בעובד שהוא חטוף או נעדר לפי סעיף 3 לחוק התגמולים;

(ב) מדובר בעובד שנעדר מעבודתו או לא ביצע אותה בנסיבות שפורטו בסעיפים 1.1-1.3 לעיל, והפיטורים היו בעת היעדרותו מהעבודה או אי ביצועה בנסיבות שפורטו בסעיפים 1.1-1.3 לעיל, או בתוך חודשיים לאחר מכן.

3. תיקון חוק הביטוח לאומי - הוראות השעה - המשך תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או

נעדר שהוא עובד, עובד שהעסקתו הסתיימה 5 חודשים לפני החטיפה או היעדרות, או עצמאי

בהתאם לתיקון חוק הביטוח לאומי, מעסיק של עובד חטוף או נעדר, ימשיך לשלם עבור העובד (חלק העובד וחלק המעסיק) את התשלומים לקופת גמל לקצבה בגין התקופה שבה העובד חטוף או נעדר ("התשלומים"). זאת, על מנת להבטיח את זכויות העובד לקופת הגמל, ובהתאם לשיעורים ולשכר העבודה שהיו משולמים לעובד אילו המשיך היה לעבוד (ולפי ממוצע השכר בעדו ביצע המעסיק הפקדות לקופת גמל לקצבה ב-12 החודשים הרצופים שקדמו לחטיפה, למועד היעדרות, ואם עבד פחות מ-12 חודשים אצל המעסיק לפי שכרו הממוצע בתקופת העסקה, או לפי ממוצע שכרו בשלושת החודשים הרצופים האחרונים, לפי הגבוה מביניהם). התשלומים ישולמו בהתאמה גם לחטוף או נעדר שהעסקתו כעובד הסתיימה בחמשת החודשים שקדמו למועד החטיפה או למועד תחילת היעדרות שהעסקתו הסתיימה אחרי מועד כאמור, לפי ממוצע שכרו כאמור.

המעסיק ידווח למוסד לביטוח לאומי על התשלומים שביצע באופן שיפורסם באתר המוסד לביטוח לאומי, ואוצר המדינה יעביר למעסיק דרך ביטוח לאומי, שיפוי על התשלומים ששילם, ובלבד שלא ניתן מימון לתשלומים אלה ממקור אחר, או שתשלומים אלה שולמו כפיצוי הלנת שכר לפי סעיף 19א לחוק הגנת השכר.

בעד עצמאי שהפקיד תשלומים לקופת גמל לקצבה בשנה שקדמה למועד שבו נחטף או נעדר, יעביר אוצר המדינה, באמצעות המוסד לביטוח לאומי תשלומים לאותה קופת גמל לקצבה בעד התקופה שבה היה העצמאי חטוף או נעדר לשם הבטחת זכויותיו בקופת הגמל לקצבה, והכל לפי הכנסתו שבעדה שולמו דמי ביטוח ברבעון שקדם למועד החטיפה או למועד תחילת היעדרות.

אנו לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ונשמח לסייע ככל הנדרש.

פישר (FBC & Co.)

Mfriedman@fbclawyers.com

עו"ד מורן פרידמן

Hsachs@fbclawyers.com

עו"ד הילה זקס

Hkohen@fbclawyers.com

עו"ד הדר כהן

Kberger@fbclawyers.com

עו"ד קרן ברגר

ובטלפון 03-6944162